

Zbiór dobrych praktyk służących edukacji nakierowanej na umiejętności osiągnięcia porozumienia w zrównoważonym dialogu

Dobre praktyki służące edukacji w dziedzinie mediacji i dialogu w Unii Europejskiej mających na celu trwałe i sprawiedliwe społecznie porozumienie osiągnięte w warunkach rzetelnej i wiarygodnej informacji.

Mając na względzie, że dzieci i młodzież to przyszli dorośli oraz fakt, że podstawowym obowiązkiem placówek oświatowych, naukowo-edukacyjnych i wychowawczych na wszystkich szczeblach edukacji jest działanie w celu przygotowania młodych ludzi do odpowiedzialnego decydowania o sprawach istotnych dla nich samych, społeczności lokalnych, regionalnych i państwowych, w których funkcjonują, a w szerszej perspektywie o losach planety, proponujemy dobre praktyki stanowiące zbiór zaleceń mogących znaleźć zastosowanie w działaniach edukacyjnych, w szczególności w zakresie rozwijania wiedzy na temat niekonfrontacyjnych metod rozwiązywania konfliktów, konsensualnych sposobach rozwiązywania problemów społecznych, budowania społeczeństwa obywatelskiego oraz pozyskiwania wiarygodnych i rzetelnych informacji, będących podstawą podejmowania istotnych życiowo i społecznie decyzji.

Niniejszy zbiór dobrych praktyk inspirowany jest założeniami sformułowanymi w Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie budowania zdolności UE do zapobiegania konfliktom i mediacji (2018/2159(INI)) i znajduje zastosowanie zarówno w odniesieniu do treści przekazywanych w procesie edukacji, jak i do relacji, jakie zachodzą między wychowawcą bądź nauczycielem a uczniem, wychowankiem czy studentem.

Artykuł 1

Wszelkie informacje podawane w trakcie zajęć edukacyjnych i wychowawczych będą rzetelne i oparte na wiarygodnych źródłach. Bezwzględnie należy w procesie edukacyjnym być wyczulonym na jakiegokolwiek przejawy dezinformacji.

Artykuł 2

Uwzględniając fakt, że proces edukacji i wychowania jest w znacznej mierze relacją osobistą, a nauczyciel czy też wykładowca ma prawo do przedstawiania uczniom swoich poglądów, należy jednak dążyć do obiektywnej oceny subiektywnych opinii, w szczególności należy bezwzględnie powstrzymać się od wyrażania opinii stwarzających klimat dyskryminacji z uwagi na przynależność rasową, narodową, religijną, płeć oraz swoiste cechy funkcjonowania społecznego, które w danym społeczeństwie mogłyby obniżyć szanse życiowe określonych jednostek.

Artykuł 3

W trakcie edukacji należy uczyć młodych ludzi przekraczania bariery własnego etnocentryzmu, w szczególności identyfikowania i weryfikowania stereotypów, jakie funkcjonują w ich środowisku społecznym.

Artykuł 4

W trakcie działań edukacyjnych należy promować niekonfrontacyjne metody rozwiązywania konfliktów, w szczególności zastosowanie mediacji w rzeczywistości szkoły czy uczelni, a także w życiu rodziny i w życiu społecznym. W szczególności należy kształcić młodych ludzi w zakresie mechanizmów i technik prowadzenia mediacji i innych Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów.

Artykuł 5

Wiedza przekazywana w trakcie edukacji, nie tylko w zakresie przedmiotów dotyczących bezpośrednio spraw funkcjonowania państwa i społeczeństwa, powinna zawierać elementy ukazujące korzyści, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa, funkcjonowania w ramach wspólnot dopuszczających partycypacyjne społecznie zarządzanie sprawami publicznymi, m.in. w zakresie ekologii, edukacji, ochrony zdrowia i w innych sferach istotnych w funkcjonowaniu społecznym współczesnych ludzi.

Artykuł 6

W trakcie działań edukacyjnych należy wzbudzać i wzmacniać w młodych ludziach poczucie osobistej odpowiedzialności za stan spraw społecznych, losy

ich społeczności lokalnych, regionalnych oraz kraju, w którym funkcjonują, a także Unii Europejskiej, a w szerszej perspektywie także planety Ziemi.

Artykuł 7

Działania edukacyjne powinny uwzględniać podmiotowość dzieci i młodzieży; w szczególności nie powinny być prowadzone *ex cathedra*, a nauczyciel czy wykładowca powinien stanowiska i opinie przedstawiane przez młodych ludzi traktować raczej jako głos w dyskusji i punkt wyjścia do dalszych rozważań.

Artykuł 8

Działania edukacyjne powinny być prowadzone z poszanowaniem prawa do godności młodych ludzi, bez względu na ewentualne cechy obniżające ich szanse społeczne.

Artykuł 9

W trakcie działań edukacyjnych należy ukazywać uczniom i studentom długoterminowe i holistyczne aspekty omawianych zagadnień, w szczególności należy dążyć do tego, by zrozumieli oni wagę i znaczenie poszczególnych omawianych zjawisk dla dalszego funkcjonowania ich społeczności oraz planety w długim horyzoncie czasowym.